

Guía Docente				
Datos Identificativos				2016/17
Asignatura (*)	FISIOTERAPIA COMUNITARIA E SAÚDE PÚBLICA	Código	651G01030	
Titulación	Grao en Fisioterapia			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Cuarto	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias da SaúdeFisioterapia			
Coordinación		Correo electrónico		
Profesorado	Martinez Rodriguez, Alicia Saleta Canosa, Jesus Luis	Correo electrónico	alicia.martinez@udc.es jesus.luis.saleta.canosa@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Con esta materia abórdanse contidos de saúde comuntaria e saúde pública,desde a perspectiva da Fisioterapia e do sistema sanitario español, a partir de ferramentas fundamentais como a promoción da saúde, prevención e educación da saúde, programación, traballo en equipo e epidemioloxía.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A12	Intervenir en los ámbitos de promoción, prevención, protección y recuperación de la salud.
A13	Saber trabajar en equipos profesionales como unidad básica en la que se estructuran de forma uni o multidisciplinar e interdisciplinar los profesionales y demás personal de las organizaciones asistenciales.
A14	Incorporar los principios éticos y legales de la profesión a la práctica profesional así como integrar los aspectos sociales y comunitarios en la toma de decisiones.
A17	Comprender la importancia de actualizar los conocimientos, habilidades, destrezas y actitudes que integran las competencias profesionales del fisioterapeuta.
A18	Adquirir habilidades de gestión clínica que incluyan el uso eficiente de los recursos sanitarios y desarrollar actividades de planificación, gestión y control en las unidades asistenciales donde se preste atención en fisioterapia y su relación con otros servicios sanitarios.
A19	Comunicarse de modo efectivo y claro, tanto de forma oral como escrita, con los usuarios del sistema sanitario así como con otros profesionales.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben afrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Comprender os conceptos fundamentais da saúde e a epidemioloxía da saúde para poder trasladar ao campo de acción da fisioterapia a perspectiva da Saúde Comunitaria e a Medicina Preventiva e Saúde Pública.		A12 A14 A18	C4 C6
Coñecer os distintos tipos de demografía, as súas fontes de información e as principais aplicacións da demografía á Saúde Pública.		A12 A14	
Coñecer a cadea epidemiolóxica e as medidas preventivas das principais enfermidades transmisibles.		A12 A14	
Coñecer a situación epidemiolóxica, factores de risco e medidas preventivas principais a adoptar fronte a diversas patoloxías crónicas.		A12 A14	

Coñecer os distintos conceptos de saúde, organización e administración sanitaria, así como os diversos organismos de saúde tanto de ámbito nacional como internacional, especialmente o Sistema Nacional de Saúde e asumir a función que realiza o fisioterapeuta nos ámbitos da Atención Primaria, Especializada e da Saúde Laboral.	A18		
Mellorar a capacidade de traballo en equipo e as habilidades comunicacionais.	A13 A19		
- Aplicar o coñecemento epidemiolóxico para abordar calquera problemática e elaborar un deseño ou estudo epidemiolóxico na súa práctica diaria.	A12 A17		C1 C4 C6 C7
Desenvolver un programa de prevención ou de promoción da saúde, así como identificar os distintos campos de acción da educación para a saúde.	A12 A18		C1 C4 C6

Contidos	
Temas	Subtemas
UNIDADE 1. INTRODUCCIÓN; CONCEPTOS BÁSICOS EN SAÚDE COMUNITARIA E SAÚDE PÚBLICA DESDE A PERSPECTIVA DA FISIOTERAPIA. MARCO CONCEPTUAL E RELACIONAL.	
Tema 1. Concepto de saúde.	A saúde e os seus determinantes
Tema 2. Fisioterapia comunitaria e Saúde pública	Perspectiva biopsicosocial e as súas implicacións. Concepto de saúde comunitaria e niveis de acción. Concepto de Saúde pública e accións. Niveis de prevención
Tema 3. Organización social da atención á saúde.	Modelos de atención sanitaria. Sistema Nacional de saúde. Intervención en espazos comunitarios formais e informais. Atención primaria de saúde. Atención domiciliar e en entornos comunitarios laborais e de ocio. Cooperación.
UNIDADE 2. EPIDEMIOLOXÍA E DEMOGRAFÍA SANITARIA.	Concepto de demografía. Demografía estática e dinámica. Axuste de taxas.
Tema 4. Demografía	
Tema 5. Tipos de estudos epidemiolóxicos	Criterios para a clasificación
Tema 6. Medidas de frecuencia da enfermidade	Incidencia e prevalencia
Tema 7. Estudos de cohortes	Risco relativo. Vantaxes e limitacións
Tema 8. Estudos casos-control	Odds ratio. Vantaxes e limitacións
Tema 9. Estudos para a avaliación de probas diagnósticas	Sensibilidade, especificidade e valores predictivos
Tema 10. Epidemioloxía xeral das enfermidades transmisibles.	Bases xerais para a súa prevención.
Tema 11. Epidemioloxía xeral das enfermidades crónicas.	Doble carga de enfermidade. Indicadores das enfermidades crónicas. Anos de vida axustados por discapacidade.
Tema 12. Vacunas	Concepto. Clasificación. Composición.
UNIDADE 3. METODOLOXÍA DE TRABALLO E INTERVENCIÓN EN FISIOTERAPIA COMUNITARIA	Concepto de traballo en equipo versus traballo en grupo. Funcionamento, organización e comunicación.
Tema 13. Comunicación e traballo en equipo.	
TEMA 14. Promoción da saúde. Educación para a saúde.	Concepto e métodos
Tema 15. Planificación na saúde	Planificación e programación na saúde

Tema 16. Investigación cualitativa	Concepto e fases. Técnicas de recollida de información individuais e grupais
------------------------------------	---

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A12 A14 A18	16	4	20
Discusión dirixida	A13 A14 A19 C1 C4 C6	16	32	48
Aprendizaxe colaborativa	A12 A13 A14 A17 A18 A19 C1 C4 C6 C7	16	32	48
Proba mixta	A12 A13 A14 A18 A19 C1 C4 C6	3	30	33
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introducción dalgúns preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A este efecto, poderá usarse parte da interactiva.
Discusión dirixida	Presentación de diferentes estudos e casos para identificar o tipo de estudo epidemiolóxico e calcular a medida de risco oportuna na parte de saúde pública; e para avaliar os conceptos básicos relacionados coa saúde comunitaria, implicacións socio-políticas e organizativas (equidade, organización social, bioética...), metodoloxía e actividades na parte de fisioterapia comunitaria. Ademais se realizarán actividades de comunicación e traballo en equipo.
Aprendizaxe colaborativa	Desenvolvemento por equipos dun tipo de estudo epidemiolóxico cos seus obxetivos, metodoloxía e análise de datos na parte de saúde pública e desenvolvemento/análise e exposición dun programa de fisioterapia comunitaria, prevención ou promoción da saúde ou, no seu caso dalgúns actividades relacionadas.
Proba mixta	Exame dos contidos e competencias traballados tanto nas sesións maxistras (clases expositivas) como nas discusións dirixidas (clases interactivas) como na aprendizaxe colaborativa (clases prácticas e traballo non presencial).

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Aprendizaxe colaborativa	Se realizará un seguimento do traballo do alumnado por equipos.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación

Proba mixta	A12 A13 A14 A18 A19 C1 C4 C6	<p>Módulo de fisioterapia comunitaria</p> <p>Exame que poderá constar de preguntas tipo test, preguntas abertas e análise dun texto, co fin de avaliar as competencias deste módulo. Contabilizará ata o 30 % da nota final, sempre e cando se teña superado o módulo de saúde pública.</p> <p>Módulo de saúde pública</p> <p>Para avaliar os coñecementos adquiridos na parte da asignatura impartida polo profesor Saleta, os alumnos deberán superar un exame escrito que constará de preguntas tipo test, preguntas cortas e resolución de exercicios que precisarán cálculo. Esta proba equivalerá ata o 40% da nota final, sempre e cando se teña superado o módulo de fisioterapia comunitaria.</p> <p>Será imprescindible superar cada un dos módulos da asignatura para poder aprobar facendo media co outro módulo.</p>	70
Aprendizaxe colaborativa	A12 A13 A14 A17 A18 A19 C1 C4 C6 C7	<p>Módulo de fisioterapia comunitaria</p> <p>Diseño/análise e exposición dun programa de fisioterapia comunitaria, promoción da saúde ou prevención (ou actividade relacionada), en equipos dunhas 5 persoas. Contabilizará ata un 20% de la nota final.</p> <p>Módulo de saúde pública</p> <p>Evaluación dun traballo de investigación que será realizado en grupos de aproximadamente 10 alumnos. Contabilizará ata un 10 % de la nota final.</p>	30

Observacións avaliación

Sólo se fará a media si ambos módulos son superados. Para aprobar a parte da asignatura impartida polo profesor Saleta é imprescindible acudir ás clases prácticas e participar co resto dos compañeiros do grupo na realización dun traballo de investigación. Se poderá faltar como máximo unha vez ás clases prácticas e NON CUMPLIR ESTES REQUISITOS (participar no traballo de investigación ou faltar máis dunha vez ás clases prácticas) SUPORÁ NON PODER SUPERAR A PARTE DA ASIGNATURA IMPARTIDA POR ESTE PROFESOR. Para as seguintes convocatorias será requisito indispensable presentar un traballo de investigación realizado de maneira individual, se non ten participado no traballo de grupo durante o curso. Non cumprir este requisito tamén suporá non poder superar a parte impartida polo profesor Saleta

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Argimón Pallás JM, Jiménez Villa J (1997). Diseño de investigaciones en ciencias de la salud. Barcelona: Signo - Hernández-Aguado I et al. (2011). Manual de epidemiología y salud pública para grados en ciencias de la salud. Madrid: Editorial Médica Panamericana - Lemus JD, Aragües y Oroz V, Lucioni MC (2008). Epidemiología y salud comunitaria. Rosario: Corpus - Malagón-Londoño G, Moncayo Medina A (2011). Salud pública. Perspectivas. Bogotá: Editorial Médica Panamericana - Martínez Rodríguez, A. (2008). Fisioterapia en atención primaria . Madrid: Síntesis - Piédrola Gil (2008). Medicina Preventiva y salud pública. Barcelona: Elsevier Masson - Sánchez Moreno A et al. (2000). Enfermería comunitaria 1. Concepto de salud y factores que la condicionan. Madrid: McGraw-Hill Interamericana - Sánchez Moreno A et al. (2000). Enfermería comunitaria 3. Actuación en enfermería comunitaria. Sistemas y programas de salud. . Madrid: McGraw-Hill Interamericana
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

MARCO TEÓRICO DA FISIOTERAPIA E A REHABILITACIÓN FÍSICA/651G01006
PSICOLOXÍA/651G01012
ESTANCIAS CLÍNICAS I/651G01035

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

DOCUMENTACIÓN E ESTADÍSTICA SANITARIA/651G01028
LEXISLACIÓN E ADMINISTRACIÓN SANITARIA/651G01029

Materias que continúan o temario

TRABALLO FIN DE GRAO/651G01034

Observacións

Organizar o traballo para ir xestionar o estudo e posta en marcha de actividades non presenciais ao longo de todo o semestre, a fin de facilitar a aprendizaxe e éxito na avaliación.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías